

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 100 Lel
Félévre . . . 50 .
Negyedévre . . . 25 .
Egyes szám ára 2 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DEVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lap szellemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hír-
detések küldendők.

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Zászlót bont a Magyar Párt.

A romániai magyarság mint gyűjtőfogalom eddig nem létezett. Óriási erőfeszítéssel és ezer akadályok leküzdése után végre sikerült pártszervezetet megteremteni, de ezzel a szervezettel sem állott szóba a kormányhatóság, azon indokolással, hogy e szervezet nem képviseli a magyarság egyetemességét. A Magyar Párt tehát elhatározta, hogy a csatolt területek egész magyarságának bevonásával széles alapon újból szervezkedik és a legdemokratikusabb módon megválasztja szerveit, azaz a vezetőséget. A jövő hó első felére tervezik a nagygyűlés összehívását. Ezt megelőzőleg a vidéki tagozatok tartják gyűléseiket, hogy megejtsék a tisztújítást és megválasszák a nagygyűlés delegátusait.

Hajdanában a vidéki politikai pártok rendszerint csak képviselői választások idején adtak magukról életjelt. Az egész párt működése abban merült ki, hogy megszervezzék a választást és jelöltük érdekében propogandát csináljanak. Megszűnven a választás, a párt újból mély álomba merült.

A helyzet alaposan megváltozott.

Ma már nem jelöltek érdekéről van szó, hanem arról, hogy a magárahagyatott

magyarságnak legyen egy olyan állandó szerve, amely az egyetemes magyarság érdekében a kormányhatóságoknál és más hatóságoknál képviselhesse és azokért sikraszállhasson.

Ki merné tagadni, hogy erre most nagyobb szükség van, mint valaha?

Melyik magyar ember előtt közömbös az, hogy a magyar iskolákat rendre bezárják, megfagyasztván kisdedeink ajkán édes anyanyelvét?

Melyik magyar ember olyan szűkmarku vagy gyáva, hogy a Magyar Párt szózata elől fülét bedugva, nem csatlakozik a Párthoz?

Néma gyermek szavát anyja sem hallja. Ha mi összetett kezekkel egykedvűen nézzük az eseményeket, akkor tényleg megérdemeljük, hogy a föld színéről eltűnjünk. De mi nem akarunk a föld színéről eltűnni. Mint magyarok akarunk élni ebben az országban is, honpolgári kötelességeinket hiven akarjuk teljesíteni, de görcsösen ragaszkodunk intézményeinkhez, egyéni jogainkhoz és kulturánkhoz.

A Magyar Párt hunyadmegyei tagozata jövő hó 9-én tartja meg gyűlését Déván. A legszebb alkalom kínálkozik minden magyar embernek arra, hogy ott megjelenjen, hitet tegyen a maga nemzetiségé-

ről és szabadságszeretetéről. Hitet kell tenni arról a szolidaritásáról, amely nélkül a párt semmiféle akciót nem kezdeményezhet.

Az egyeneslelkűek, a bátrak, az áldozatkészek mind ott lesznek.

Dr. Leitner Mihály.

Hunyadvármegye

Közigazgatási bizottságának ülése.

Hunyadvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-én, pénteken délelőtt tartotta meg rendes havi ülését a vármegyeház kistermében dr. Dublesiu György prefektus elnökletével. Az ülésen jelen voltak az elnöklő prektuson kívül Candrea Valér subprefektus, Máhler Ignác műszaki főtanácsos, Pop Márk pénzügyi aligazgató, dr. Robu Miklós vármegyei tiszti főorvos, az árvaszéki elnök és még többen.

Dr. Dublesiu György megnyitója után Candrea Valér subprefektus tett jelentést a közigazgatás menetéről, amely a nyáron kielégítő volt. Beszámolt a bizottságnak a cebei Avram Iancu ünnepélyről, amelynek fáradságos és jólsikerült rendezéséért a bizottság a subprefektusnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Ezután Robu Miklós vármegyei tiszti főorvos tett jelentést a megye egészségügyi helyzetéről, amely a nyári hónapok alatt nagyon kedvező volt. Felhívja a bizottság figyelmét a petrosényi

Miért lesznek öngyilkosok?

— Vázlat a mai lelkek életértékeléséről. —

Írta: Kovács Károly.

(Folyt. és vége.)

Az eddigiek szerint tehát csak három okból következhetik öngyilkosság. Először: lélekgyengeségből, amelyet beteges tünetnek minősítettünk, másodsor a civilizáció tultengéséből, harmadsor a kultúra mély érzékenységéből. Az első két esetre nagyon sok konkrét példát lehetne felhozni, annyival is inkább, mert a kettő között éles határvonalat alig lehet húzni. A harmadik eset, amelyet fejtegetésünk első részében szinte kizártunk mondottunk, nagyon ritka, azonban mégis előfordul. Konkrét esetünk erre a Hátszegen csak a közelmúltban öngyilkossá lett Dr. Attirescuné.

Tekintettel arra, hogy a lelket a kultúra és a civilizáció szinte egyformán halálra tudja hajszozni, önként kínálkozik, hogy a kettőnek egyensúlyban is kell lennie. Éppen ezért kell pár szóval leszögeznünk mai zavaros korunkat, mert a mai nehéz és világnézetekben szűkölködő korunk az oka a ma elkövetett öngyilkosságoknak.

A civilizáció, amelynek velejárói a sablon, a munka, a rend, a gyorsaság és a gazdagság, ma tultengőben van. A külsőségek teljesen lefoglalják az ember energiáját, úgy, hogy nem marad ideje arra, hogy lelkével, szellemével foglalkozzon. Sajnos, ez már annyira beidegződött a mai emberi lélekbe, hogy kevés kivétellel nem is vágyik más élet után, hanem egyedüli célja csak az, hogy folyton-folyvást elfoglalja külsőségekre irányuló figyelmét, hogy nehogy önmagával legyen kénytelen foglalkozni. Mert a mai lélek abban a pillanatban, amikor önmagával kellene, hogy foglalkozzon, borzasztó őrület érez magában és unatkozik.

Az unalom a tiszta civilizáció egyik legnagyobb betegsége és velejárója.

A folyton-folyvást való sietés szüli pedig a törtetést, a könyökkel való előtolakodást, többé-kevésbé a durvaságot, nyereségvágyat, fényüzsét és önzést.

A külsőség a társas együttélést folyton magasabb nivóra emeli. Ebből következik, hogy a civilizált ember jobban kedveli a kollektív életet, a társas együttélést. Tekintettel arra azonban, hogy csak a maga hasznát és a maga élvezetét keresi itt is, előáll az az erkölcstelen helyzet, hogy az összeségnek az érdekét külsőség a szíven viseli és támogatja, belül azonban olyan esetekben, amikor az az ő érdekeivel nem egyezik, alapszámban véve felugrja azt és kibujni igyekezik alóla. Látszólag azonban igyekezik a társadalmi és más, a társadalomban irányadó törvényeket és elveket betartani s csak úgy tesz ellenük, ha az külsőleg nem vevődik észre.

Az őszinteség hiánya és a hazugság, amely ma annyira tért hódított magának, szintén ebből a civilizáció tultengéséből származik.

Ez szüli pedig a minden vonalon kétségtelenül létező bizalmatlanságot.

Ez szüli azt a biztosságot, amit ma az erkölcsi törvények ellen sértők éreznek magukban. Minden bűntük és törvényszegésük ellen abszolút biztos buvóhelynek, mentesvárnak érzik a törvények külső látszatával takart külső, szabályszerű, alaki közfelfogást.

Ebből következik, hogy csak az alaki törvényt megsértőket itéli el a társadalom.

Ebből következik, hogy az örök erkölcsi törvényt minden vonalon büntetlenül meg lehet sérteni.

Ebből következik, hogy a lelki élet lassan, de biztosan elsatnyul a testi élet, a testi funkciók

mind több és több időt és elfoglaltságot igényelnek. Hogy az érzékiség és a gyomor lett urrá a lelkeken s minden egyéb csak ehhez a két tényezőhöz kapcsolódik.

S ha ezt vesszük alapul, a fiatal lélek vagy észreveszi, hogy emellett az élet mellett egy másik élet is lehetséges vagy nem veszi észre. Ha észreveszi: vagy ereje van elérni azt vagy nincs. Ha nincs ereje, e lélektelen üres élettől való undorodásából öngyilkos lesz. (Schön Oszkár) Ha nem veszi észre s nincsen anyagi ereje kiélni ezt az alkalmas életet, szintén elveti magától az életet. A legtöbb nyomorúság miatti öngyilkosság ebbe a kategóriába tartozik. A maga anyagi javak nélküli életét olyan szegénynek látja a sok külső csillogás mellett, hogy nem tartja érdemesnek végigélni azt. Mind a két esetben az anyagi javak hiánya, általánosságban, nagyban befolyásolja az élet értékelésénél a fiatal lelket.

Ezért kell, ellentétben a mai csak kész pályákra való nevelési harci riadóval ellentétben, a fiatal gyermeki lélek lelkinvelése. A mostani időkben ez mind jobban elhanyagoltatik.

Arra való tekintettel tehát, hogy a mai idők anyagi szegénysége évtizedekkel meggyorsította a civilizáció által már megindított külső fejlődést (különösen az amerikai meggazdagodási láz és az amerikai példa), természetesnek vehető ezzel párhuzamosan a kultúra háttérbe szorítása. Ugy, ahogy a külsőségi élet fejlődik, úgy nyomódik vissza, úgy nyomatik el a lelki élet, a kultúra, úgy lesz mind értéktelebb a nagy tömegek szemében a kultúra minden kincse, a szellem, a lélek minden alkotása és gazdagsága.

Ezért fitymálják le az emberiség multját, a nagy emberek hatalmas szellemi alkotásait.

Nem fogják föl a szellem hatalmas értékét és

járványkórháznál tapasztalt hiányosságokra, amelyre a subprefektus megígérte, hogy utasítani fogja a petrozsényi polgármestert a petrozsényi járványkórház hiányainak pótlásához szükséges összegnek a városi költségvetésbe való felvételére.

A többi jelentések felolvasása után, amelyek különösebb dolgot nem tartalmaztak — az ülés a déli órákban véget ért.

Érdekes epizód vármegyénk bűnügyi krónikájából.

Lup Iosif gyalári erdőőr megegyezett özv. Radu Iuonnéval szül. Alic Rafilával, hogy élet végéig eltartja őt, tiszteségesen eltemeti, annak ellenében Alic Rafila kötelezi magát, hogy minden ingó és ingatlan vagyonát Lup Iosifra iratja rá.

1921 őszén az özvegy megbetegedett és ettől kezdve kisebb megszakításokkal állandóan az ágyat nyomta. Lupnak, aki látta, hogy az öregasszony esetleg már nem sokáig bírhatja és neki írásbeli szerződése nem volt, felszólította az asszonyt, hogy adjon neki írásbeli szerződést, nehogy halála után az özvegy törvényes örököse megtámadhassa a hagyatékát. Az asszony valami oknál fogva megtagadta a kívánságát, aminek következtében Lup mit gondolt mit nem, cselhez folyamodott.

Az anyósát, aki némileg hasonlított a beteghez, a szomszédos falvakban, mint beteget kocsira ültette és bevitte egy vajdahunyadi ügyvédhez, ahol a valódi beteg nevében megkötötték a szerződést és az anyósa aláírta, mint Alic Rafila.

Lup a szerződést bekebelezte és nyugodtan végezte tovább a dolgát. A szerződést 1922 február hó 21-én kötötték és március 9-én az özvegy hirtelen meghalt.

A halott szokásos megmosását az özvegynek férj ágon lévő rokonai: Radu Mariska és Radu Puika végezték, akik a mosás előtt észrevették, hogy a halottnak egyik keze és lába szokatlan természetellenes helyzetben van, ami csakis a kar- és lábtörés esetén lehetséges. A

rajtalévő ruhákat késsel darabolták le és meggyőződtek róla, hogy a kar és láb valóban törött. Nem szóltak senkinek semmit, megmosták, felöltöztették és végtagjait normális helyzetbe kényszerítve, elbivták a halottkémét, aki így semmit se vett észre és a halottat minden nehézség nélkül eltemethették.

A hagyaték rendezésekor az elhunyt törvényes örököse és öccse, Alic Ioan midőn az örökséget akarta birtokba venni, meglepetéssel tapasztalta, hogy az már Lup Iosif nevére van bekebelezve a kérdéses szerződés alapján. Meggyőződött róla, hogy a beteg a szerződés keltének idején otthon volt és az ágyat nem hagyta el, úgy, hogy a szerződés hamis. Megindította az eljárást polgári uton Lup ellen az örökség visszaszerzése miatt, mely eljárás során beigazolódott, hogy a szerződés hamis és Lup az örökség átadására ítéltetett.

A polgári eljárás végeztével egyszer csak előállott Radu Mariska és Radu Puika, akik a halottat mosták és kije'entették, hogy Alic Rafila nem természetes halállal halt meg, hanem megöletett, mert a keze, lába el volt törve.

A két nő, akik máskülönbben az örökösnek rokonai, egyttal azt is kijelentették, hogy ők a gyilkossággal Lup Iosifot gyanúsítják, akiknek a szóbanforgó szerződés létesítése után érdekében állott, hogy az özvegy minél hamarabb meghaljon.

A feljelentés alapján az ügyészség megtette a kellő intézkedéseket és a helyszínére kiszállt bírói és orvosi bizottság a kiásott holttesten megállapította, hogy a bal kar és láb tényleg el volt törve.

A vádak és a bizottság megállapítása alapján Lupot letartóztatták és a dévai ügyészségre kísérték, ahol jelenleg előzetes letartóztatásban van.

Lup mindent tagad és ártatlanságát erősíti.

A holt nem beszélhet és így ki tudja nem jogtalanul rabolták-e el tüzhelye mellől 5 ártatlan apró gyermek atyját?

?? NOVEMBER 4 ??

világfenntartó munkáját és nehézségét, ezért nem is fizetik meg.

Nem látják azt a gyakorlati munkát, amit a szellem végez s ezért nem látják gyakorlatinak, (rosszabb szót használva) praktikusnak.

Ha nem látják meg a szellemet, nem láthatják meg tehát a lelket és szellemet irányító örök erkölcsi törvényeket, amelyeknek a szellem s a lélek csak engedelmes szolgája. Így azt nem is tisztelik.

Nem tudják felfogni, mi az a lélek, így az embernek nincs meg előttük a kellő értéke. Itt is egyedüli elbíráló szempont a praktikusság. Minden ember csak a géptulajdonságok alapján értékeltetik.

Nincs meg a saját magát kifejlesztő lélek iránt a tisztelget, így nem tisztelik az öregeket.

Hencegők és büszkék a maguk testi fiatalágukra és szellemi ürességükre.

A társadalom csalafintasággal bármikor összetörheti őket. Védekezni nem tudnak. Ha megbuknak, rájuk nézve elvégeztetett. Erősségük a nyers erő, ezt emelik az értékek piedesztáljára. Ha ezt kiütik kezükből, meghunyászkodnak. Könyörgők, alamusziak lesznek.

S ha nincs elismerés, nem ismernek köszönetet.

Nem tudják felfogni ennek a szónak az értelmét: hála.

Nincs szeretet, csak önszeretet.

Nincs hit, nincs lelkesedés, ezért igazi alkotás sincs. Minden mindenkítől függ, nincs tehát érték-mérő. A méternek nem muszáj egy méternek lenni, a kg.-nak egy kg.-nak, ha másképpen is elfogadják. Nincs abszolút érték-mérő.

A tömeg az irányadó, a lélek tömeglélek lesz. Elvész az egyéniség. E kor gyűlöli az egyéniséget. Nincs cél, az élet csak időtöltés.

E rettenetes utvesztőkben nem csoda, ha eltéved a fiatal lélek és öngyilkos lesz. Mert sok esetben tudatlanul teszi e tettét, t. i. igazi okát nem igen látja. De nem tud irányt, célt kapni s küzdelmét feladja.

Sohasem volt fontosabb a nevelés, mint ma. Az anyagi fellendüléssel együtt a lelki felépülésen kell munkálkodnunk.

De bármi legyen is az oka a mai lélek öngyilkosságának, ha a kultúra és civilizáció összeütkezés, avagy az egyéni és kollektív lélek összeütkezése kelti fel benne a gondolatot, hogy eldobja magát az életet, úgy azzal az elégtétellel szolgálhatunk neki, hogy egyéniség volt. Az öngyilkosjelöltek azért tudomásul vehetik, hogy nem minden öngyilkos egyéniség.

Végrehajtás a kincstár ellen.

Lefoglalták a dévai állami adóhivatal butorzatát.

Özv. Kenderessy Ferencnének felszámolási-pataki birtokán a katonaság még 1919-ben mintegy 18000 lei kárt okozott, amelynek megfizetését a katonaság megtagadta.

Özv. Kenderessy Ferencné ezért ügyvédje által pert indított a hadügyi kincstár ellen az okozott 18000 leinyi kár és annak kamataiért, amely így cca 20000 leit tett ki. A dolgot a dévai törvényszék tárgyalta le, amely helyet adott özv. Kenderessy Ferencné igényének s a hadügyi kincstárt az összeg megfizetésére ítélte.

Tekintettel azonban arra, hogy a kincstár a fizetést a jogerős ítélettől számított 15 napon belül nem eszközölte, az ügyfél végrehajtást kért a kincstár ellen. A végrehajtást az elmúlt héten foganatosították és lefoglalták a dévai állami adóhivatal pénzszekrényét és butorzatát.

Ha a hadügyi kincstár a fizetést még ezek után sem fogja eszközölni, az is megtörténhetik, hogy el fogják árverezni az adóhivatal butorzatát.

Mint halljuk, a dévai pénzügyigazgatóság igénykeresetet adott be a járásbíróshoz, azon a címen, hogy a fizetést nem a pénzügyi, hanem a hadügyi tárca köteles eszközölni.

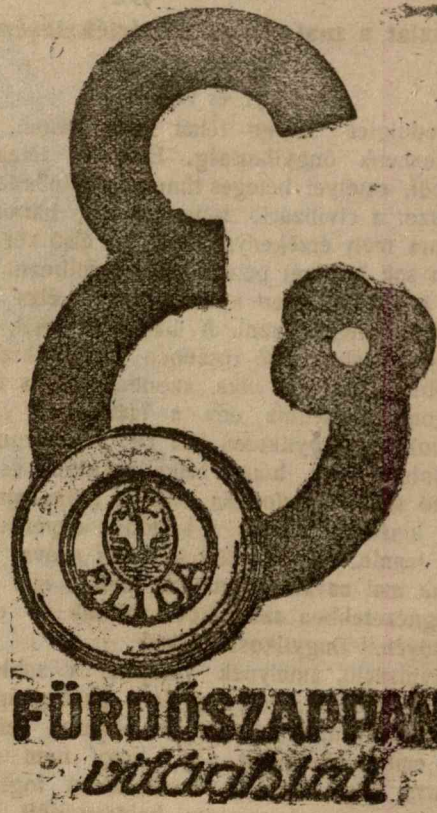
Előfizetési felhívás.

1924 október hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. A szerény anyagi körülmény s a drágaság dacára is igyekeztünk lapunkat fenntartani s a vidéki sajtóra állalánosságban is ránehezülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állítani.

E célunk elérésében előfizetőink nagyban segítségünkre voltak, miért is felkérjük olvasóközönségünket, hogy előfizetésével lapunkat támogassa.

A hátralékban levő előfizetőinket pedig kérjük, hogy nehéz munkánkat méltányolva, szíveskedjenek beküldeni az elmaradt előfizetési díjakat, mert azokat tovább már nem nélkülözhetjük.

Egész évre 100 Lei Negyedévre 25 Lei
Félévre . . . 50 Lei Egy szám ára 2 Lei

217 9--

Dél-Amerikába utazik most az egész világ COSULICH LINE

BUCUREȘTI, Calea Griviței 181. triesti hajóstársaság hajóin.

225 6 17

FIÓKOK: Timișoara

Strada I. C.
Brătianu 18.

Arad

Strada Emi-
nescu 40/a.

Oradea-Mare

Strada Sft.
Ladislau 30.

Cernaufi

Strada Ro-
mână No. 14.

EMLÉKEZTETŐ.

Az erdélyi liberális képviselők szava.

Megelégedéssel vehetjük tudomásul, hogy már az erdélyi liberális képviselők is felemelték szavukat a kormány ténykedései ellen. Értekezlettükön, amelyet csak nemrég tartottak meg, a kormány politikájának megváltoztatásáról beszéltek. Elsősorban gazdasági kérdésekben kívánnak változást, másodsorban a kisebbségek ügyében.

Az erdélyiek, ha éppen liberálisok is, velünk éltek már hosszú időn át. Ők látják a mi szenvedéseinket és elégedetlenségeinket és talán magukban összehasonlítást is tesznek a régi helyzettel, amikor még ők voltak kisebbségi sorban.

Nem tudjuk, hogy egy-egy liberális erdélyi képviselőnek mit mond a lelke, amikor a mi helyzetünket látja. De abból a tényből, hogy elítélik a kormány ténykedéseit és más politika felvételére akarják rábírní, azt sejtjük, hogy a mérleg a lelkükben a mi javunkra dőlt el.

Semmi sem igazolja igazunkat fényesebben, mint a liberális erdélyi képviselők felemelt szava. Erre talán végre a kormány is beláthatná céltalan hadakozását s rátérhetne arra az utra, amelyen haladva nemcsak a Regátnak, de Erdélynek is édes kormányzója lehetne.

Mert Erdély most mostoha. A liberális erdélyi képviselők is azok. Milyen mostohák lehetünk még mi, magyarok? Arról jobb nem is beszélni.

HIREK.

Ének a dévai és piskii piacról s általában a piacokról.

Irtá: Közérdek János.

Furcsa város Déva város,
Piski községgel határos.
De csak azért, mert a nóta
Igyen ezt is mondja róla.

Intézkednek sokat benne,
Hej, ha annak java lenne?!
Ez volna az első város:
Nem is poros, nem is sáros.

Főtéren van itt a piac.
„Főtéren a piac, mi az“?
Néha olyan mocskos, hogy a
Primár nem is néz már oda.

Eppen ezért be jó lenne,
Ha a piac nem ott lenne,
Kereszt után, új utcába
Tennék mind a nagy kofákat.

Parkunknak már párja nincsen,
Vármegyeház előtt szint ez
(Vagyis park van) Hát a Főtér!
Jaj, de csunya az előtér!

Pedig itt van csak az élet,
Itt beszél a falu véled.
Ide jön be vásárolni
S az államnak takszát róni.

Itt a zsidó, itt az örmény,
Itt a sok pénz, itt a törvény,
Itt látod csak Déva város
Szerdán milyen népes város.

De ha elteszik a sutra
A piacot, az új utra:

Ha egy miniszter fog jönni,
Nem lehet majd őt köszöntni.

Déva város híres város,
Piski községgel határos,
De hogy mért szól most a nóta
Kettőjükéről: most jön sorba:

Piskinek is van piaca,
Van piaca, de mihaszna.
El akarják tenni onnan
S templomot emelni ottan.

Vigyázz piac, vigyázz, vigyázz,
Jön egy vihar s menten kiráz.
S halld Szászváros és halld Hunyad:
Rajtatok a piac mulat.

Nálatok is fölkel egyszer,
Hogyha kedve támad erre.
Azt fogja majd mondni nektek
Meguntam itt, mindig egy helyt.

Jaj, de milyen furcsa volna,
Ha a piac szólni tudna.
Ezt mondaná: ne bántsatok,
Ne bántsatok, rátok csapok.

— A trónörökös születésnapja. Csütörtökön, f. hó 16-án volt Károly trónörökös születésnapja. Ebből az alkalomból Déván is istentisztelet volt a görög keleti templomban, amelyen az összes hatóságok testületileg jelentek meg.

— Eljegyzés. Breier Arthur eljegyezte Rafael Izsák kedves leányát Irénkét. (Minden külön értesítés helyett.)

▲▲▲▲▲▲ ○○○○○○ ○○○○○○ ▲▲▲▲▲▲

Az arcbört fehéríti és lágyítja. Ideálisan hat a szeplők ellen. Évtizedek óta a legkedveltebb háziszer.

Kaiser-Borax

Lemosások, kellemetlen izzadságszag ellen nyári hőségben. Legjobb szer a szeplők ellen. Lemosások frissítően hatnak a nyári hőségben.

224 5---

▼▼▼▼▼▼ ○○○○○○ ○○○○○○ ▼▼▼▼▼▼

— Az egészségügyi főfelügyelő vármegyénkben. Dr. Laugirer a krajovai I. egészségügyi kerület főfelügyelője f. hó 7-én Turnu Severinen es Caránsebesen át autóval városunkba érkezett. A főfelügyelő a körorvosokat és a városi orvosokat megbeszélésre hívta össze, amely megbeszélés a vármegyeház kistermében folyt le. Érdeklődött a megye egészségügyi helyzete iránt, ugyszintén jelentéseket vett fel az egyes orvosi kerületek ügymenetéről. Megelégedéssel állapította meg, hogy minden a legnagyobb rendben és pontossággal végeztetik. Délután 2 órakor az algyógyi szanatóriumot látogatta meg, majd visszatérve a dévai közokórházat kereste fel, ahol szintén példás rendet tapasztalt. Ugyanekkor érkezett Dévára az egészségügyi kerület számvevőségi főnöke egy másik kiküldöttel, akik a főorvosi hivatalt, majd a vajdahunyadi orvosi hivatalt vizsgálták meg, mindkét helyen megelégedésüknek adva kifejezést. Az egészségügyi főfelügyelő és kísérefef. hó 9-én hagyták el vármegyénket.

— Halálozás. Özv. Teitelbaum Mórné szül. Eger Katalin f. hó 13-án 90 éves korában Déván elhunyt. Temetése folyó hó 15-én ment végbe nagy részvét mellett.

— Értekezlet a Magyar Párt ügyében Déván. A Magyar Párt hunyadmegyei tagozata ügyében Déván a múlt héten értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy a Magyar Párt hunyadmegyei tagozata is aktivitásba lép és megválasztja vezetőségét. A választógyűlést jövő hó 9-ére tűzték ki.

— Az iparkamarai állások ügye. A dévai ipar- és kereskedelmi kamaránál meghirdetett állásokra, mint értesülünk, mintegy 40 pályázatot érkezett. A pályázatok felett közelebbről dönteni fognak.

— Eredménytelen maradt a városi tűzifaárverés. A város a tulajdonát képező, a Déva állomási telepen lévő 100—120 vagon tűzifájára árverést hirdetett. Az árverés f. hó 14-én d. e. 10 órakor zajlott le. Három ajánlat érkezett, amelyek közül kettő nem felelt meg a feltételeknek, a harmadikat pedig alacsony ajánlata miatt nem fogadta el a városi tanács. A tűzifára ezek szerint újabb árlejtést fognak kitűzni.

— Kiss Anci táncvizsgabálja, mely f. hó 11-én, szombaton zajlott le a Fehér-Kereszt nagyteremben, nagyszerűen sikerült. A tánc egész hajnalig tartott.

— Életbelépett az egységesített naptár. F. hó 14-én lépett életbe az új egyházi időszámítás. Ezen a napon ünnepelte meg az ortodox egyház szent Paraschiva ünnepét, mely a régi naptár szerint október 13-ára esik.

— Nagytömegű ércpéznéz érkezett Dévára. Csütörtökön a dévai adóhivatalhoz nagytömegű 1 és 2 leies ércpéznéz érkezett Rossz pénzeinket, úgy látszik, egyszer mégis csak kicserélik.

— Élet Japánban. Elie Bufnea, aki az erdélyi hadifoglyoknak Szibériából való hazaszállítására végeztetett bizottságnak annak idején tagja volt, f. hó 26-án d. u. fél 5 órakor velített színes képekkel illusztrált előadást tart a városi színházban Japánról. Jegyek a Laufer-féle papirkereskedésben kaphatók.

— A Genius irodalmi folyóirat legújabb száma. A Genius legközelebbi teljes kettős száma a napokban készül el, az eddigieket felülmúló tartalommal.

— Elfogott betörők. A lupényi rendőrség f. hó 11-én kézrekerítette Cibian Aron és Borbély Ferenc betörőket, akik a környékbeli falvakban számtalan betöréses lopást követtek el. A betörőket bekisérték a dévai ügyészség fogházába.

— Urinő francia órákat ad. Strada Aurel Vlaicu 19. 251 3 3

— Miniszteri döntés a cégtáblaadó ügyében. Érdekes belügyminiszteri döntést kapott kézhez a napokban a brassói város tanács. Brassóban ép úgy, mint a többi erdélyi városokban, a belügyminiszteri rendelet félreértésével nyolcezer leies cégtáblaadót sujtották azokat a kereskedőket is, akiknek cégtáblái a román nyelv mellett kisebbségi nyelven is feltüntették a cégek és az eladásra kerülő árukat. A brassói kereskedők megbizásából dr. Bedrich Hans képviselő megfeleltette ezt a városi határozatot és pedig sikerrel. Franasovici belügyi államtitkár aláírásával leiratot kapott a városi tanács, amely szerint a nyolcezer leies cégtáblaadót csak azok a kereskedők kötelesek fizetni, csak akiknek cégtáblái kizárólag kisebbségi nyelven vannak fogalmazva. Azok után a cégtáblák után, amely a kisebbségi nyelven kívül román felírást is tartalmaznak, csak a rendes cégtáblaadót kell fizetni.

— Szülők figyelmébe. Állami tanító román nyelvből előkészít tanulókat. Cim a kiadóban.

A háziasszony kedvenc szappanja
a kiadóságában és tisztítóképeségében páratlan

„Szarvas” védjegyű **Schicht szappan**

— **Amor mozgó hírei.** F. hó 18-án, szombaton és 19-én, vasárnap két ízben mutatja be az Amor mozgó „Hamlet a leánynevelő intézetben” c. Pat és Pataaschon filmet. Komikusabbnál-komikusabb jelenetek fogják e darabban a közönség jókedvét felvonásról felvonásra fokozni. Grandiózus film kerül vetítésre f. hó 23-án, csütörtökn: „Babylon összeomlás” c. 7 felvonásos történelmi film, melynek szereplői I. W. Eriffith, Chaplin és más előkelő művészek. Közlebről bemutatóra kerül Szomorj Dezső regénye után készült film: „Péntek este” és egy híres kalandorfilm: „A földalatti Páris”. A színház szombattól kezdve fütve van.

— **Munkaadók és munkások figyelmébe.** Oficial Public de Plasare, a dévai állami munkaközvetítő hivatalnál Str. Saguna 16 bejelentések útján a következő szakmabeli egyének kaphatnak elhelyezést azonnali belépésre: 20 kőfaragósegéd, 4 cserépkályhakészítő, 5 géplakatos mozdonyjavításhoz, 2 kávéházi felirónő, 1 fizetőpincérnő 4000 lei kaucióval, 2 házi cselédnő, 7 iparostanonc, különféle iparág. Alkalmazást keresnek: 2 szakácsné, 1 férfiszabó mint üzletvezető, 1 női és fehérneművarrónő, házhoz is elmegy, 1 gépész-mozdonyvezető, 1 kovácssegéd saját szerszámmal, elmegy fakitermelő céghez, 3 hivatalnok, 5 fizetőpincér 25000 lei kaucióval, 3 házvezetőnő, 1 lakatostanonc. A közvetítés teljesen ingyenes és rövid időn belül történik. Hivatalos órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig írásban, szóval vagy telefonon, sz. 43. *A munkaközvetítőfőnök.*

— **Halántékon rugta a tehén.** Salomie Ioan Bocanici János puji papnak gazdasági cselédje vasárnap, f. hó 12-én este ittas állapotban került haza. Ugy ittasan, zavart elmével elment az istállóba a teheneknek enni adni. Az istállóban megcsuszott, az egyik tehén mögé esett s ott elaludt. A tehén halántékon rugta, úgy, hogy reggel holtan találták meg.

— **Hulla az országuton.** Szászvárostól mintegy 200 méterre Perkász felé f. hó 12-én, vasárnap este 8 és 9 között Brudár Vasilie perkászi kőműves hulláját találták meg. A hulla fején fejszecsapások és késszurások voltak, amelyek bizonyítják, hogy a kőművest ismeretlen tettesek meggyilkolták. A nyomozás a tettesek kiderítésére megindult.

— **Ahol a lakodalom halállal végződik.** Popa Iuon branicskai lakos házában f. hó 5-én, vasárnap lakodalmas nép mulatott. A mulatozók között volt a két Stefan fiu is barátaikkal együtt. Este 8 óra tájban Stefan Romolus, bátyja, Dobréni Lázár, Dobréni Niculae és több ismerőse társaságában elhagyta a mulató házat és hazafelé igyekezett. Hazafelé útjában találkoznak Popa Gáspár branyicskai legénnyel, aki midőn közelükbe ér, minden bevezetés nélkül Stefan Romolus bátyjára veti magát és többször meg rugja. Midőn Stefan Romolus bátyja segítségére siet, Popa Gáspár kést ránt elő és Stefan Romolus felé vág, de mivel ez a szurás elől még idejében hátra szökik, csak ballábszárát szurta keresztül a kés. Stefan Romolus támadója gonosz szándékát és saját kiömlő vérével látva, kirántja bőrvé mögül a kést és Popa Gáspár mellébe dőli — miután a kést támadója testében hagyva — haza fut. Másnap jelentkezett az ügyészségen, ahol a történetek előadása után kijelentette, hogy nem tudja, Popa meghalt-e vagy sem. Az előzetes vizsgálatokat a csendőrség ejti meg, melyek után az ügyészség az előzetes letartóztatás el vagy el nem rendelése ügyében dönt.

— **Betyár a szökött katonából.** Spários Moise sohodoli katona ezredétől röbb társával megszökött és környékbeli erdőben bujdosott. A csendőrség a szökött katonát üldözöbe vette, azonban elfogni nem tudta, az üldözés alkalmával az egyik csendőrt meg is sebesítette. Egy ilyen alkalommal a csendőrök egészen a nyomába jutottak és a vállán súlyosan megsebesítették. Jóllehet, hogy sok vérnyomot hagyott hátra, mégis sikerült újból elfünnie. Betegsége alatt Spários Petru, Maria és Susana eldugva tartották, ápolták és elegendő eledellel látták el. Mire a rejtékhelyre a csendőrség rájött, a szökevény ismét tovább állt. Spários Petrut, Mariát és Susanát a csendőrség bűnpártolás miatt letartóztatta s a dévai ügyészség fogházába kísérték, ahonnan azonban f. hó 14-én már szabadon is bocsájtották.

— **A Freund concentre jegyeket válthat Hirschnél.**

— **Zene a Kaszinóban.** A Kaszinóban csütörtöktől kezdve minden este Ötvös Lajos zenekara muzsikál.

— **Értesítés.** Angol, francia német nyelv és irodalomórát adok, ugyanott elsőrendű zongoratanításban részesülnek kezdők és haladók. Cim a kiadóban. 148 4-

— **Déván, a Strada Regele Ferdinand 11 szám alatt (volt Horváth K. féle ház) kitűnő házikoszt kapható.** Előzetes értesítésre naponként is.

— **Gyilkos jóbarát.** Duzó Péter és Hiriza Niculae vulkáni jóbarátok f. hó 19-én a falu kocsmájában iddógáltak. Szóváltás támadt közöttük, mire Duzó Péter kést rántott és barátját több szurással megölte. A gyilkost letartóztatták

— **Utonállók a Boica—Dévai uton.** Ábrahám József aradi utazó a napokban egy boicai ember és egy katona társaságában kocsival Boicáról Dévára igyekezett. A solymosi hidnál azonban 2 ember megtámadta: az egyik a lovak kantárát igyekezett megfogni a másik a szekérre akart felmászni. A katona azonban kihuzta bajonettjét és le akarta szurni a támadót, mire mind a ketten kerekét oldották. A szekér elindult az utonállók azonban nyomon követték és ismét meg akarták támadni. Szándékukat csak azért nem hajtották végre, mert az utazó a katonát minduntalan lövésre unszolta, noha a katonának fegyvere egyáltalában nem volt. A dévai vámnál aztán, tekintettel arra, hogy a rablók is bejöttek Dévára, a csendőrség az utazó kérésére az utonállókat letartóztatta Opreán György és Barna Lázár boicai lakosok személyében.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Két szoba, konyha, esetleg egy szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségekből álló

LAKÁS MIELŐBBI BEKÖLTÖZÉSRE KERESTETIK.

Cim: Györkös Károly Laufer-nyomda.

Eladó ház Déván

Str. George Lazar (Sváb-u.) 3 sz. alatt, áll 3 szoba, 1 konyha, 1 kamara, 1 veranda és nagy kertből. A szomszéddal közös kutaz udvaron. Értekezhetni Pollák Náthánnénál, Deva Str. George Lázár (volt Sváb-utca) 3 szám alatt.

252 3

Eladó: 380.000 leiért egy 250 HP kazán és egy 120 HP lokomotív. Mindkettő jó és teljesen működhető állapotban. Érdeklődni lehet DOBRITOIU TEOFIL Branişca.

2 jó házból való, középosztályt végzett fiu **tanulónak felvétetik**

V. LAUFER könyvnyomdájában, Déván.

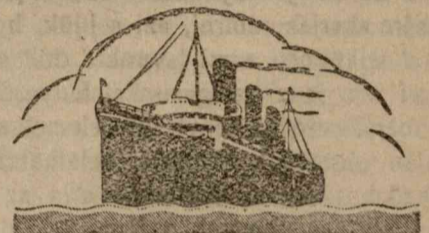
Nagy forgalmu utcában 1 üzlethelyiség, 4 szoba, előszoba, konyha, kamra és nagy pincékkel bíró **azonnal beköltözhető**

modern sarokház eladó

Értekezni: Dr. MARTONOSSY GY. ügyvédnél Déván. 214 6

ELADÓ HÁZ! Déván, a főter közelében 5 szoba (parkettes), előszoba és mellékhelyiségekből álló ház kerttel együtt eladó. Felvilágosítás kapható Dr. Laufer Árpád ügyv. irodájában Déván.

Hamburg---Amerika Linie
United American Lines

220 5-10

Lloyd 2313

Rendszeres és direct vonalak modern gyorsgőzözeinkkel

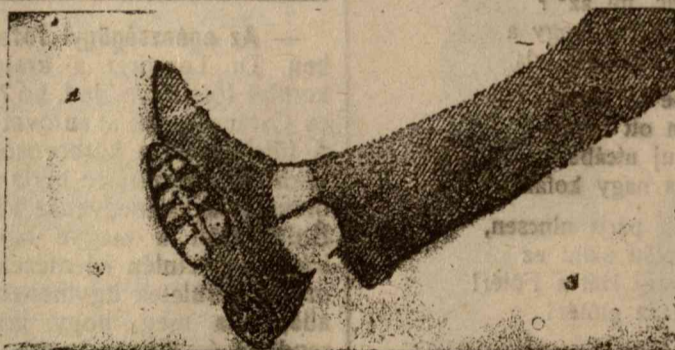
KANADÁBA,
ARGENTINIÁBA,
BRAZILIÁBA,
CUBA és MEXIKÓBA

valamint heti kétszeri utazás ÉSZAK-AMERIKÁBA legújabb „Deutschland”, „Albert Ballin”, „Resolute” és „Reliance” gőzözeinkkel. Díjtalan fevilágosításokkal az összes utazási lehetőségekről mindenkor szívesen szolgál a

romániai vezérképviselőt

Lazar H. Lazarovitz

Központ: Timişoara, Str. Mercy 2, Telefon 16-58. — Valamint fiókjai: Bucarest, Calea Griviţei No. 183. Arad, Str. Eminescu 12. — Oradea-Mare, P. Mihai Viteazul 5. Sighişoara, Piaţa Unirei No. 34.

PALMA-
kaucsuksarok és talp

ruganyossá és
zajtalaná teszi
járását, kiméli
lábát és cipőjét.
Tartósabb
a bőrnél!!!

246
2 4